

Sygn. akt VIA Ca 155/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Krzysztof Tucharz (spr.)

Sędziowie: SA Urszula Wiercińska

SO del. Beata Waś

Protokolant: sekr. sądowy Ewelina Murawska

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. G.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratora Okręgowego w Ł. i Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt XXV C 1369/09

I oddala apelację;

II zasądza od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prokuratora Okręgowego w Ł. i Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na rzecz S. G. kwotę 377 zł (trzysta siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił częściowo powództwo S. G. skierowane przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Prokuratora Okręgowego w Ł. o ochronę dóbr osobistych zobowiązując te podmioty do skierowania wobec powoda pisemnego oświadczenia o następującej treści:

- „Skarb Państwa – Prokurator Okręgowy w Ł. przeprasza S. G. za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci prawa do prywatności dotyczącego jego stanu majątkowego oraz interesów ekonomicznych chronionych tajemnicą bankową w rozumieniu art. 5 w zw. z art. 104 i art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. b i c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, poprzez bezprawne nakłonienie pracowników banków, zobowiązanych do zachowania tajemnicy bankowej, do wydania dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą bankową, poprzez wydanie postanowienia Prokuratora Okręgowego w Ł. z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie o sygn. akt V Ds 25/04/4/s o żądaniu wydania rzeczy, a następnie bezprawne wejście w posiadanie przekazanych przez pracowników banku dokumentów wymienionych w protokołach

zatrzymania rzeczy z dnia 17 sierpnia 2004 r. (RSD 3/04), z dnia 30 września 2004 r. (RSD 3/04) do prawy o sygn. akt V Ds 25/04/4/s dotyczących S. G.;

- „Skarb Państwa Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przeprosza S. G. za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci prawa do prywatności dotyczącego jego stanu majątkowego oraz interesów ekonomicznych, chronionych tajemnicą bankową w rozumieniu art. 5 w zw. z art. 104 i art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. b, b i c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, poprzez bezprawne nakłonienie pracowników banków, zobowiązanych do zachowania tajemnicy bankowej, do wydania dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą bankową, następnie bezprawne wejście w posiadanie przekazanych przez pracowników banków dokumentów wymienionych w protokołach zatrzymania rzeczy z dnia 17 sierpnia 2004 r. (RSD 3/04) , z dnia 30 września 2004 r. (RSD 3/04) do sprawy o sygn. akt V Ds 25/04/4/s dotyczących S. G.”.

Ponadto Sąd Okręgowy zobowiązał pozwany Bank (...) S.A. w K. do przeproszenia powoda, w takiej samej formie, za naruszenie dóbr osobistych tej osoby w postaci prawa do prywatności dotyczącego jego stanu majątkowego oraz interesów ekonomicznych, chronionych tajemnicą bankową poprzez bezprawne wydanie funkcjonariuszowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przez pracownika Banku (...) S.A. Oddział w E. w dniu 17 sierpnia 2004 r. dokumentów wymienionych w protokole zatrzymania rzeczy z dnia 17 sierpnia 2004 r. (RSD 3/04) dotyczących S. G., chronionych tajemnicą bankową.

W pozostałej części powództwo zostało oddalone.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w ten sposób, że zasądził od S. G. na rzecz: Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 6.240 zł, Banku (...) S.A. w W. kwotę 3.617 zł, Banku (...) S.A. w K. kwotę 2.640 zł.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych.

Prokuratura Okręgowa w Ł. prowadziła przeciwko S. G. postępowanie karne w związku z podejrzeniem popełnienia przez powoda przestępstwa z art. 585 § 1 i 2 kodeksu spółek handlowych. Śledztwo w tej sprawie prowadził funkcjonariusz (...) R. S. (1) a nadzorował je prokurator W. S. (sygn. akt V Ds 25/03).

Z akt tej sprawy wyłączono w kwietniu 2004 r. do odrębnego postępowania materiały dotyczące przedłożenia, niezgodnej z prawdą dokumentacji w celu otrzymania kredytu bankowego, co stanowi występek z art. 297 § 1 k.k. Całość tej wyłączonej dokumentacji znalazła się w nowej sprawie, której nadano sygnaturę – V Ds 25/04.

W dniu 9 listopada 2004 r. przedstawiony został S. G. zarzut popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zbiegu z art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i obecnie toczy się w tej sprawie postępowanie karne przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia (sygn. akt V K 32/08).

Weześniej jednak tj. w dniu 9 marca 2004 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Ł. delegowany do Prokuratury Okręgowej w Ł. – W. S. nadzorując śledztwo w sprawie o sygn. akt V Ds 25/03 i chcąc uzyskać z Banku (...) S.A. Oddział w E. (obecna nazwa – Bank (...) S.A.) informacje objęte tajemnicą bankową w postaci dokumentacji związanej z udzielonymi S. G. kredytami w latach 1996-2004 nakłonił dyrektora Oddziału P. D. do ujawnienia tych materiałów w ten sposób, iż wydał postanowienie o żądaniu wydania wskazanych wyżej rzeczy, z powołaniem się na przepis art. 277 § 1 i 2 k.p.k. i art. 105 pkt 2 lit. b i c prawa bankowego.

W treści postanowienia zaznaczono, że przeciwko S. G. toczy się postępowanie karne z art. 296 § 3 k.k.

Analogiczne postanowienie w sprawie o sygn. akt V Ds 25/03 Prokurator W. S. wydał w dniu 29 marca 2004 r. w stosunku do tego samego dyrektora (...) Banku (...) S.A. i nakłonił go do wydania dokumentów objętych tajemnicą bankową.

Następnie w dniu 11 sierpnia 2004 r. Prokurator W. S. w toku śledztwa prowadzonego pod sygn. akt V Ds 25/04 chcąc aby związany tajemnicą bankową dyrektor (...) Banku (...) S.A. w E. ujawnił materiały objęte tajemnicą bankową w

postaci wszystkich załączników składanych do wniosków kredytowych S. G. o kredyty rolne, nakłonił tę osobę poprzez wydanie postanowienia o żądaniu wydania tych rzeczy, powołując się na art. 217 § 1 i 2 k.p.k. i art. 105 pkt 2 lit. c Prawa bankowego.

W postanowieniu zostało zaznaczone, że wydano je na wniosek Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w sprawie o przestępstwo z art. 297 k.k.

W dacie wydania przedmiotowego postanowienia postępowanie karne nie toczyło się jeszcze przeciwko podejrzanemu S. G..

W nawiązaniu do postanowienia z dnia 11 sierpnia 2004 r. funkcjonariusz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – R. S. (1) udał się do Oddziału Banku w E. i nakłonił P. D. do wydania materiałów objętych tajemnicą bankową a z przebiegu zatrzymania tej dokumentacji sporządził protokół zatrzymania rzeczy.

Z kolei w dniu 30 września 2004 r. R. S. (2) przybył do (...) Banku (...) S.A., który mieścił się w K. i zażądał od pracownika Banku – B. S. wydania materiałów zawierających tajemnicą bankową w postaci dokumentów dotyczących kredytów o które ubiegał się powód, okazując postanowienie prokuratora W. S. z dnia 11 sierpnia 2004 r.

Z przebiegu zatrzymania owej dokumentacji sporządzony został protokół a powyższą czynność zatwierdził Prokurator W. S. w dniu 6 października 2004 r.

W tym samym dniu R. S. (1) uzyskał jeszcze w identyczny sposób dokumenty z Banku (...) S.A. Oddział w K., objęte tajemnicą bankową, dotyczące kredytu o który ubiegał się tam S. G.. Również w tym przypadku Prokurator W. S. wydał postanowienie o zatwierdzeniu powyższej czynności.

Wszystkie przytoczone wyżej dokumenty zostały włączone do akt sprawy karnej a banki nie nadały im klauzul tajności.

S. G. uzyskał informację o opisanych wcześniej czynnościach procesowych, podjętych wobec jego osoby, w dniu 15 kwietnia 2005 r. za pośrednictwem swojego obrońcy – adwokata G. K..

Prokuratura Rejonowa w S. wszczęła śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych w toku prowadzonych postępowań o sygn. akt V Ds 25/04 i V Ds 25/03 Prokuratury Okręgowej w Ł. w związku z gromadzeniem materiału dowodowego stanowiącego tajemnicę bankową, tj. o popełnienie czynu z art. 231 § 1 k.k., zakończone w dniu 31 marca 2009 r. postanowieniem o umorzeniu postępowania, na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k.

W toku niniejszej sprawy Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków, którzy jako pracownicy banków mieli kontakt z funkcjonariuszem (...) R. S. (1) w związku z dokonywanymi przez niego czynnościami, o których była wcześniej mowa i uznał relacje tych osób za w pełni wiarygodne.

Jeżeli natomiast chodzi o zeznania powoda to Sąd dał im wiarę z wyjątkiem jego twierdzeń, iż o czynnościach procesowych organów ścigania podjętych wobec powoda w sprawach o sygn. akt V Ds 25/03 i V Ds 25/04 Prokuratury Okręgowej w Ł. powziął on wiadomość w listopadzie 2006 r.

W ocenie Sądu Okręgowego, przytoczone wyżej okoliczności faktyczne, mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia roszczenia o ochronę dóbr osobistych powoda, nie miały spornego charakteru.

Nie ulega żadnej wątpliwości okoliczność, że czynności procesowe polegające na wydobyciu przez organy ścigania od banków dokumentacji dotyczącej powoda objętej tajemnicą bankową zostały dokonane z naruszeniem prawa i godziły w dobra osobiste powoda tj. w prawo do prywatności w zakresie danych osobowych i stanu majątkowego.

Sąd wskazał, że prawo do zachowania w tajemnicy danych chronionych tajemnicą bankową należy zaliczyć do otwartego katalogu dóbr osobistych.

Zdaniem Sądu, nie zachodzi w tej sprawie którakolwiek z przesłanek wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych powoda.

Wprawdzie przepis art. 105 Prawa bankowego przewiduje wyjątkowe sytuacje, w których bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową ale w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy jedyną potencjalną podstawą prawną uprawniającą organy ścigania do uzyskania takich danych na temat powoda mógł być przepis art. 105 ust 2 pkt b ustawy Prawo bankowe w związku z prowadzeniem postępowań karnych w sprawach o sygn. akt V Ds 25/03 i V Ds 25/04, tym niemniej również w tym przypadku wystąpienie do banków o wydanie przedmiotowej dokumentacji nie było uprawnione.

Jeżeli chodzi o wydane przez prokuratora postanowienia z dnia 9 marca 2004 r. i z dnia 29 marca 2004 r. w sprawie V Ds 25/03 to powód posiadał tam status osoby podejrzanej ale żądanie wydania przez bank materiałów dotyczących udzielonych powodowi kredytów nie pozostawało w związku z postawionym S. G. zarzutem.

Z kolei postanowienie prokuratora z dnia 11 sierpnia 2004 r. wydane zostało w sprawie V Ds 25/04 kiedy postępowanie znajdowało się dopiero w fazie „ad rem” a zarzuty zostały postawione powodowi dopiero w dniu 9 listopada 2004 r., co oznacza, że prokurator nie był uprawniony do żądania wydania przez bank dokumentacji dotyczącej powoda.

W rezultacie, przedmiotowe postanowienie należało uznać za bezprawne a w ślad za tym taki sam charakter miały podjęte w jego wykonaniu czynności wydobywcze, zrealizowane w dniach 17 sierpnia 2004 r. i 30 września 2004 r. przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Banku (...) S.A.

Sąd Okręgowy uznał, że Skarb Państwa reprezentowany przez właściwe jednostki organizacyjne ponosi tu, na podstawie art. 417 k.c. odpowiedzialność za działania funkcjonariuszy publicznych, które to czynności podejmowane w sprawach V Ds 25/03 i V Ds 25/04 pozostawały w związku z wykonywaniem władztwa publicznego.

Przytaczane wyżej czynności były bezsporne a ich ocena w kategoriach winy kwalifikuje je jako noszącej znamiona niedbalstwa.

Nie ulega też żadnej wątpliwości okoliczność, że owe czynności naruszały dobro osobiste powoda w postaci prawa do prywatności.

Nieprawidłowe było również postępowanie pracowników banku gdy chodzi o czynności wydobywcze podjęte przez organy ścigania w oparciu o postanowienie prokuratora wydane w dniu 11 sierpnia 2004 r. w sprawie o sygn. akt V Ds 25/04 gdyż nie wynikało z jego treści, iż w tym momencie toczy się w tej sprawie postępowanie karne przeciwko powodowi.

Dlatego też doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda ze strony banków wobec nierespektowania przez ich pracowników ciężących na nich obowiązków w zakresie zachowania poufności informacji dotyczących powoda jako kredytobiorcy.

Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutu powoda, iż Skarb Państwa ponosi również odpowiedzialność w związku ze sposobem postępowania z uzyskanymi od banków dokumentami.

Jakkolwiek zostały one włączone do akt sprawy karnej bez opatrzenia ich klauzulą „poufne” lub „zastrzeżone” to jednak materiały te nie były powszechnie dostępne.

Jako odpowiedni sposób usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego powoda Sąd uznał zobowiązanie Skarbu Państwa oraz banku (...) S.A. do złożenia oświadczeń zawierających stosowne przeprosiny tej osoby.

Nie znalazł natomiast podstaw do uwzględnienia roszczenia powoda o zapłatę sumy pieniężnej na cel społeczny, tytułem zadośćuczynienia, albowiem powód nie udowodnił aby poniósł jakąkolwiek szkodę niemajątkową na skutek opisanego wyżej zachowania się pozwanych.

Sam fakt naruszenia dóbr osobistych nie oznacza automatycznie, iż powstaje obowiązek zasądzenia zadośćuczynienia lub określonej sumy na cel społeczny.

Poza tym Sąd podzielił podniesiony przez pozwanych zarzut przedawnienia roszczenia majątkowego, mając na uwadze treść art. 442¹ § 1 k.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania pomiędzy powodem a poszczególnymi pozwanymi nastąpiło w oparciu o ustalenie, że powód wygrał sprawę w zakresie roszczenia niemajątkowego a przegrał co do żądania zasądzenia kwoty 250.000 zł na wskazany w pozwie cel społeczny.

Od tego wyroku apelację wniósł Skarb Państwa reprezentowany przez Prokuratora Okręgowego w Ł. i Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zastępowany przez Prokuratorę Generalną Skarbu Państwa, w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającą o kosztach postępowania.

W apelacji podniesione zostały następujące zarzuty:

1) naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy tj.

a) art. 233 § 1 k.p.c. przez naruszenie reguł swobodnej oceny dowodów, polegające na wyprowadzeniu przez Sąd błędnych wniosków z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wskutek przyjęcia, że z faktu podjęcia przez funkcjonariusz (...) czynności procesowych, polegających na żądaniu wydania dokumentów zawierających tajemnicę bankową, w wykonaniu postanowienia prokuratora W. S. z dnia 11 sierpnia 2004 r., które zostało uznane przez Sąd I instancji za bezprawne, wynika wniosek iż również czynności funkcjonariusza (...) również były bezprawne, podczas gdy funkcjonariusz (...) dokonał ich w sposób legalny, działając na podstawie legitymacji procesowo-prawnej wynikającej z postanowienia prokuratora;

b) art. 328 § 2 k.p.c. przez niewyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawy prawnej rozstrzygnięcia tj. niewyjaśnienia – dlaczego Sąd Okręgowy nie uznał za skuteczny podniesiony przez pozwanych zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez powoda,

2) naruszenie prawa materialnego tj.:

1) art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c. poprzez:

a) przypisanie poznanemu Skarbowi Państwa – Szefowi ABW odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną powodowi na skutek niezgodnego z prawem działania funkcjonariusza SB podczas gdy zachodziła okoliczność wyłączająca bezprawność naruszenia dóbr osobistych z tej racji, że działanie tego funkcjonariusza miało miejsce w ramach porządku prawnego tj. na podstawie i po okazaniu postanowienia prokuratora nadzorującego postępowanie;

b) uznanie za bezprawne działań prokuratora W. S. w sprawie o sygn. akt V Ds 25/04 polegających na wydaniu postanowienia z dnia 11 sierpnia 2004 r. w przedmiocie żądania wydania rzeczy, a następnie w bezprawnym wejściu w posiadanie przykazanych przez pracowników banków dokumentów wymienionych w protokołach zatrzymania rzeczy z dnia 17 sierpnia 2004 r. oraz z dnia 30 września 2004 r. do sprawy o sygn. akt V Ds 25/04/4/s, podczas gdy w niniejszej sprawie zachodziły okoliczności wyłączające bezprawność działania prokuratora, polegające na działaniu w celu ochrony uzasadnionego interesu społecznego,

c) art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sprawie, pomimo że domaganie się przez powoda w niniejszym postępowaniu ochrony prawnej należy uznać za nadużycie prawa podmiotowego.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany Skarb Państwa wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie wobec niego powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania za I instancję, w oparciu o taki wynik sprawy a ponadto obciążenie powoda obowiązkiem zwrotu skarżącemu kosztów postępowania apelacyjnego.

Powód złożył wniosek o oddalenie apelacji i zasądzenie od strony skarżącej, na jego rzecz, kosztów zastępstwa w instancji odwoławczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego Skarbu Państwa nie może odnieść zamierzonych skutków prawnych.

Ustosunkowując się w pierwszej kolejności do oceny postępowania pracownika (...) R. S. (1) należy stwierdzić, iż fakt że dokonywał on zakwestionowanych czynności na polecenie prokuratora tj. na podstawie wydanego w dniu 11 sierpnia 2004 r. postanowienia o żądaniu wydania rzeczy (k. 174-176 a.s.) nie oznacza bynajmniej iż jego działania nie nosiły cech bezprawności, i pozostawały w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym (art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 29, poz. 154 ze zm.).

Podnoszona w apelacji argumentacja, że funkcjonariusz ów występował wobec pracowników banków jedynie jako wykonawca postanowienia prokuratora i nie miał prawa badać merytorycznie zasadności tego orzeczenia, nie jest w opinii Sądu Apelacyjnego przekonująca.

Po pierwsze: to właśnie R. S. (1) dokonywał wyłączenia materiałów ze sprawy o sygn. akt V Ds 25/03 w celu wszczęcia osobnego postępowania karnego pod kątem popełnienia przestępstwa z art. 297 k.k. (vide: postanowienie z dnia 15 kwietnia 2004 r. k. 460 a.s. następnie w dniu 20 kwietnia 2004 r. wydał postanowienie o wszczęciu śledztwa). Musiał zatem, być zorientowany – w jakim stadium znajdowała się sprawa, której nadano sygnaturę V Ds 25/04 w momencie gdy wydane zostało postanowienie prokuratora z dnia 11 sierpnia 2004 r.

Po drugie – inicjatorem wydania postanowienia z dnia 11 sierpnia 2004 r. była Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego co wynika wprost z treści przedmiotowego orzeczenia.

To właśnie (...) prowadziła śledztwo w sprawie V Ds 25/04/s pod nadzorem prokuratora.

Nie może więc ta jednostka organizacyjna Skarbu Państwa zasłaniać się zarzutem, iż jej funkcjonariusze musieli w sposób bezdyskusyjny realizować polecenia prokuratora.

Po trzecie – funkcjonariusze (...) nie mogą być postrzegani jako bezwolne podmioty wykonujące ślepo polecenia osób lub organów wobec których znajdują się w podległości służbowej.

W rozpoznawanej sprawie postanowieniem prokuratora z dnia 11 sierpnia 2004 r. naruszało w sposób oczywisty obowiązujące prawo (przepisy ustawy Prawo Bankowe) i odmowa jego wykonania nie rozdziłaby dla funkcjonariusza publicznego żadnych ujemnych konsekwencji.

Tymczasem R. S. (1) (posiadający wykształcenie prawnicze) zaangażował się bez żadnych zastrzeżeń w realizację zawartych w tym orzeczeniu poleceń i jak wynika z zeznań świadka K. K. (dyrektora oddziału banku (...) S.A. w M.) zastrzegł nawet, że w razie odmowy wydania żądanych dokumentów zarządzi przeszukanie banku (k. 709 a.s.).

Wprawdzie to zdarzenie nie było objęte roszczeniem powoda wobec skutecznego zaskarżenia przez ten bank postanowienia prokuratora o zatwierdzeniu czynności zatrzymania rzeczy, tym niemniej taka postawa funkcjonariusza (...) świadczy o jego osobistej determinacji w celu uzyskania dokumentacji, którą można byłoby w toku dalszego postępowania wykorzystać przeciwko powodowi, bez wykazania jakiegokolwiek przezorności przy wykonywaniu działań o charakterze władczym.

Nie ma tu większego znaczenia fakt, że R. S. (1) został ostatecznie niewinny przez Sąd Rejonowy w Mrągowie od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 18 p 2 k.k. w zw. z art. 171 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (k. 959-960 a.s.) gdyż inne są przesłanki warunkujące odpowiedzialność karnoprawną a inne rodzące odpowiedzialność cywilnoprawną z tytułu naruszenia dóbr osobistych.

W tym ostatnim przypadku wystarczy by działanie sprawy było bezprawne tj. sprzeczne z normami barwnymi lub z zasadami współżycia społecznego.

Nie jest zatem konieczne wykazywanie winy osoby naruszającej czyjeś dobra osobiste.

Sąd cywilny nie był więc związany treścią powyższego wyroku (w przeciwieństwie do sytuacji gdyby oskarżony został skazany – art. 11 zd. 1 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy nie sposób podzielić zarzutu skarżącego, że Sąd I instancji dopuścił się naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i wadliwe uznanie że Skarb Państwa reprezentowany przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego ponosi odpowiedzialność cywilną za działanie swojego funkcjonariusza, jako noszące znamiona bezprawności.

W rezultacie nie może też się ostać zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 23, art. 24 § 1 i art. 417 § 1 k.c.

Jeżeli chodzi o odpowiedzialność Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prokuratora Okręgowego w Ł. to w żadnym wypadku nie można zgodzić się z zarzutem skarżącego jakoby występował tu kontratyp eliminujący bezprawne działanie prokuratora w postaci rzekomego działania w obronie uzasadnianego interesu społecznego.

Wypada w tym miejscu zauważyć, iż zgodnie z przepisem art. 2 ustawy o prokuraturze – zadaniem prokuratury jest (m.in.) strzeżenie praworządności.

Prokurator łamiący w oczywisty sposób przepisy obowiązującego prawa nie może skutecznie powoływać się na okoliczność, że działał w obronie uzasadnionego interesu społecznego gdyż zaaprobowanie takiego poglądu godziłoby w ustrojową zasadę demokratycznego państwa prawnego.

Sąd Apelacyjny uznaje też za pozbawioną jakiegokolwiek znaczenia argumentację skarżącego, że nie doszłoby do naruszenia dóbr osobistych powoda gdyby pozwane banki poszły w ślad za bankiem (...) S.A. Oddział w M. i również zaskarżyły w toku instancji postanowienie prokuratora W. S. o zatwierdzeniu zatrzymania rzeczy.

Fakt iż banki nie skorzystały z takiej możliwości skutkowało przypisaniem im odpowiedzialności cywilnoprawnej wobec powoda co nie oznacza bynajmniej, iż w tej sytuacji skarżący nie ponosi odpowiedzialności za bezprawne działania swojego funkcjonariusza.

Całkowicie chybiony był również zarzut niezastosowania przez Sąd Okręgowy przepisu art. 5 k.c.

Nie sposób bowiem uznać roszczenia powoda jako stanowiącego nadużycie przysługującego mu prawa podmiotowego z tej racji, że w oparciu o pozyskane w opisany wyżej sposób dokumenty z banków powód posiada status oskarżonego w sprawie karnej.

Pozwany zdaje się nie zauważać, iż obowiązuje konstytucyjna zasada, w myśl której – „każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu (art. 42 ust. 3 Konstytucji RP).

Reasumując, Sąd Apelacyjny podziela w pełni ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, jak również ich ocenę prawną.

Z tych też względów wniesiona apelacja podlegała oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania przed Sądem II instancji rozstrzygnięto zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 2 k.p.c. oraz w zw. z § 11 ust. 2 i § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). W zasądzonej kwocie kosztów miesi się opłata skarbową od udzielonego przez powoda pełnomocnictwa (k. 911 i 912 a.s.).

bk